

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 11Co/15/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8614205014
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Šamo
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8614205014.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Šama a sudcov JUDr. Mareka Košča a JUDr. Mareka Kohúta v právnej veci žalobcu: H. L., X.. X.XX.XXXX, L. Š. XX, zastúpený JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom advokátskej kancelárie vo Svidníku, Ul. Sov. hrdinov 163/66, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpený Advokátkou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Svidník č.k. 8C/18/2014-47, zo dňa 7.9.2015, takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok súdu prvej inštancie.

Žalobcovi priznáva vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom pod bodom I. určil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy v zmluve č. 8300059242 z 26.4.2013, uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je neplatná. Pod bodom II. rozhodol tak, že žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 255,30 eur do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX, ktorú uzavrel so žalovaným a náhrady trov konania. Uviedol, že zmluvu považuje z eurokonformného hľadiska za neudržateľnú. Konštatoval, že platnosť právneho úkonu bude musieť posúdiť súd, pričom podľa neho tento obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Karlsruhe z 3.5.2010 č.k. AZ 17 U 182/2010. Uviedol, že napriek spornosti veci žalovaný požiadal zamestnávateľa o vykonávanie zrážok zo mzdy. Zrážky sa vykonávajú napriek tomu, že neexistuje žiadne súdne rozhodnutie, ktoré by mu ukladalo povinnosť plniť a zamestnávateľ aj napriek existencii sporu má povinnosť zrážky zo mzdy vykonávať. Žalobca spochybnil konformnosť inštitútu Dohody o zrážkach zo mzdy s právom Európskej únie a s Ústavou Slovenskej republiky, pričom poukázal na judikatúru Súdneho dvora EÚ a znenie Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ako aj na Infringement Európskej komisie proti Slovenskej republike č. 2012/4165. Inštitút Dohody o zrážkach zo mzdy podľa neho nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstva. Ak dôjde k zrážkam zo mzdy na sumy vyplývajúce z neprijateľných podmienok alebo v rozpore s kogentnými ustanoveniami zákona, situácia sa vyhrotí a dostáva do kolízie s verejným poriadkom. Žalobca poukázal na rakúsku právnu úpravu, ktorá chráni spotrebiteľa pred mimosúdnyimi zrážkami zo mzdy a žiadal predložiť vec Ústavnému súdu Slovenskej republiky na konanie o súlade inštitútu Dohody o zrážkach zo mzdy s medzinárodnou zmluvou, prípadne Súdneho dvora EÚ s prejudiciálnou otázkou. Spolu so žalobou podal žalobca aj návrh na nariadenie

predbežného opatrenia, ktorým žiadal dočasne zakázať výkon zrážok zo mzdy. Rozpor s právom EÚ osvedčil pripomienkami Európskej komisie v prípade C-30/12, podľa ktorých je vnútroštátna právna úprava v rozpore s princípom efektivity a bráni ex offio prieskumu súdu neprijateľnosti zmluvných podmienok. Uvedol, že mu hrozí výkonom zrážok zo mzdy ujma, pričom nedisponuje žiadnym iným prostriedkom ochrany pred ústavne nekonformným zásahom do jeho majetku.

2. Okresný súd Svidník uznesením č.k. 8C/18/2014-16 zo dňa 26.9.2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 3Co/57/2015-31 zo dňa 6.3.2015 vyhovel návrhu žalobcu a nariadil predbežné opatrenie, ktorým uložil žalovanému povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy a zamestnávateľovi žalobcu uložil povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu podľa dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 26.4.2013 č. XXXXXXXXXXXX.

3. Žalovaný vo vyjadrení na žalobu uviedol, že tvrdenie žalobcu o rozpore inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy s právom EÚ je neopodstatnený, pretože právo EÚ neobsahuje žiadne ustanovenie, ktoré by túto otázku riešilo. Konceptiu žaloby považuje za účelovú selekciu zdanlivo vhodných viet, či odsekov z rozhodnutí skutkovo a právne nesúvisiacich s týmto konaním. Žalovaný poukázal na novelu zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, účinnú od 1.5.2014, a to konkrétne na § 5a ods. 1 písm. a) tohto zákona a na dôvodovú správu k nej, z ktorej vyplýva, že boli plne zohľadnené a prebraté viaceré právne záväzné akty EÚ a doložkou zlučiteľnosti bol konštatovaný súlad právnej úpravy s úniijným právom. Ani vo veci C-30/12 H./POHOTOVOSTĚ, na ktorú žalobca poukázal, Súdny dvor ES nevyslovil rozpor práva EÚ s vnútroštátnou úpravou dohody o zrážkach zo mzdy alebo že by samotná dohoda mala byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Dohoda o zrážkach zo mzdy nebráni súdu, aby sa zaoberal nárokmi, na zabezpečenie ktorých bola uzavretá. Žalovaný žiadal, aby žalobca podrobne vysvetlil, ako sa ním označené rozhodnutia týkajú tohto súdneho konania. Vo vzťahu k inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy žalovaný uviedol, že ide o tradičný prostriedok zabezpečenia záväzkov upravený v Občianskom zákonníku rovnocenný k splácaniu dlhu ako uhrádzaniu splátok v banke, prostredníctvom pošty, trvalým príkazom a podobne a na jeho použitie sa neviaže schválenie rozhodnutím súdu, ale existencia právnej skutočnosti, napr. porušenie povinnosti vyplývajúcej zo zmluvy, v tomto prípade nesplácanie dohodnutých splátok. Tento zabezpečovací prostriedok nebol zo spotrebiteľského práva zákonodarcom vylúčený ako neprípustný. Žalovaný uviedol, že žalobca sa domáha určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy ako celku, a teda aj vo vzťahu k nárokom, ktoré objektívne nemôžu byť sporné (napr. istina úveru). Z podanej žaloby taktiež nie je zrejmé, prečo by sa na základe žaloby nemohli uhrádzať splátky úveru, keď každá splátka predstavuje plnenie predmetu plnenia a ceny plnenia, ktoré v zmysle § 53 ods. 1 OZ nie sú neprijateľnými podmienkami, a tak nie je možné tvrdiť, že by sa pri uhrádzaní splátok prostredníctvom zrážok zo mzdy uhrádzalo plnenie z neprijateľných podmienok. Žalovaný uviedol, že dohoda o zrážkach zo mzdy ako zabezpečovací inštitút nepredstavuje zrážanie časti mzdy na akejsi subjektívnej predstave žalovaného, ani na uplatňovaní nároku, ktorý by bol v plnom rozsahu splatený ako tvrdí žalobca. Tento zabezpečovací inštitút bol dohodnutý a uzavretý na tú situáciu, že žalobca (dlžník) si svoj záväzok neplní. Žalovaný ďalej uviedol, že prostredníctvom dohody o zrážkach zo mzdy sa uhrádzali len splátky, a teda žalobca nemôže mať naliehavý právny záujem na určení neplatnosti dohody už len preto, že žiadne plnenia z neprijateľných podmienok na základe tejto dohody neplatil. Podľa vyjadrenia žalovaného žalobca nevyvodzuje neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy zo súhrnu práv a povinností z dohody, teda nevychádza z obsahu dohody. Žalovaný ďalej uviedol, že žalobca má možnosť domáhať sa posúdenia platnosti, resp. neplatnosti prípadných nekalých ustanovení zmluvy, k čomu nie je potrebné určovať za neplatnú dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorá je len prostriedkom zabezpečenia a uspokojenia pohľadávky, t.j. slúži na uspokojenie tých nárokov, ktoré nemôžu byť nárokmi z údajných nekalých ustanovení. Žalovaný žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť a uplatnil si právo na náhradu trov konania.

4. Žalovaný v písomnom vyjadrení ďalej uviedol, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy ako spôsob zabezpečenia záväzkov je prípustný aj po novele č. 102/2014 Z.z., ktorou sa doplnil zákon č. 250/2007 Z.z.. Právna úprava výslovne určovala, ktoré spôsoby zabezpečenia záväzkov nie sú prípustné (napr. zabezpečovací prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnosti) alebo sú prípustné s obmedzeniami (napr. zmluvná pokuta). Dohoda o zrážkach zo mzdy nebola vo vzťahu k spotrebiteľským vzťahom právne regulovaná, a preto nemôže ísť o neprijateľnú podmienku.

5. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil skutkový stav, podľa ktorého žalovaný uzavrel so žalobcom dňa 26.4.2013 na základe žiadosti žalobcu zo dňa 23.4.2013 Zmluvu o revolvingovom

úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovaný (ako veriteľ) žalobcovi (ako dlžníkovi) revolvingový úver s úverovým limitom 1.500,- eur. V rovnaký deň bola uzavretá aj Dohoda o zrážkach zo mzdy dlžníka. Podľa tretej vety bodu I. Dohody o zrážkach zo mzdy pohľadávky spoločnosti voči dlžníkovi zabezpečované touto dohodou sú tvorené úverom vrátane prípadných všetkých revolvingov poskytnutých dlžníkovi, príslušenstvom úveru, prípadne uplatnenými zmluvnými pokutami, nákladmi, ktoré spoločnosti preukázateľne vznikli v súvislosti s vymáhaním uvedených pohľadávok voči dlžníkovi a ďalšími prípadnými pohľadávkami spoločnosti voči dlžníkovi, ktoré vyplývú/vzniknú na základe, alebo v súvislosti so Zmluvou a jej prípadných dodatkov.

6. Zmluva o revolvingovom úvere, ako aj Dohoda o zrážkach zo mzdy boli zmluvami formulárovými - vytvorenými žalovaným na predtlačenom formulári, do ktorého boli len rukou dopísané údaje (v prípade Dohody o zrážkach zo mzdy len číslo úverovej zmluvy, údaje o dlžníkovi, výška pohľadávky, označenie zamestnávateľa, číslo účtu, dátumy a miesto podpisu zmluvy) a odtlačkom pečiatky vyznačené meno obchodného zástupcu žalovaného. Aj napriek tomu, že žalobca priložil k žalobe ťažko čitateľnú verziu Dohody o zrážkach zo mzdy, na pojednávaní predložil súdu k nahliadnutiu čitateľnejšiu verziu, z ktorej súd dokázal identifikovať vyznačené priezvisko žalobcu a výšku úveru. Nakoniec nebolo sporné medzi účastníkmi konania, že predložená Dohoda o zrážkach zo mzdy sa týka uvedenej zmluvy o revolvingovom úvere.

7. Zo žiadostí zo dňa 20.8.2013, 26.11.2013 a 20.11.2013 súd zistil, že týmito žalovaný požiadal zamestnávateľa žalobcu o vykonávanie zrážok zo mzdy žalobcu na základe zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX. V žiadosti zo dňa 20.8.2013 žalovaný žiadal vykonať jednorazovú zrážku zo mzdy žalobcu vo výške dvojnásobku splátky v sume 160,74 eur a následne v sume 80,37 eur mesačne až do vyrovnania celého dlhu. V žiadostiach zo dňa 20.11.2013 a 26.11.2013 už žiadal zrážať aj denný sankčný úrok z omeškania a vykonať zrážky vo výške mesačnej splátky, avšak s navýšením splátky o maximálnu možnú čiastku z uvedenej dlžnej sumy spomenutej v druhom odseku tejto žiadosti až do splatenia celej pohľadávky dlhu.

8. Súd vec právne hodnotil v zmysle § 551 ods. 1, 2 OZ v znení účinného ku dňu 26.4.2013, t.j. ku dňu uzavretia úverovej zmluvy s tým, že uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia. Ďalej v tejto súvislosti citoval ustanovenie § 52 ods. 1 až 4, ustanovenie § 53 ods. 1 až 3 a 5, ustanovenie § 54 ods. 1, 2, ustanovenie § 37 ods. 1, ustanovenie § 39 OZ, ďalej ustanovenie § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 1.5.2014, podľa ktorého neprípustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky, alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť.

9. Ďalej súd uviedol, že žalovaný je obchodnou spoločnosťou, pričom jedným z predmetom jeho podnikania je poskytovanie pôžičiek a úverov nebankovým spôsobom z vlastných zdrojov. Žalobca je fyzická osoba - nepodnikateľ. Predmetná úverová zmluva, pohľadávka z ktorej je zabezpečená Dohodou o zrážkach zo mzdy je zmluvou spotrebiteľskou, čo nakoniec nebolo medzi účastníkmi sporné. Súd preto pri právnom posúdení uvedenej zmluvy vychádzal zo všeobecnej úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku s prihliadnutím na zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

10. V prejednávanej veci mal súd za preukázané, že prvá z podmienok uvedených v § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa bola splnená, avšak zvyšné dve podmienky preukázané neboli. Z obsahu dohody o zrážkach zo mzdy nie je zjavné, že by pred jej uzavretím bol žalobca ako spotrebiteľ poučený o následkoch jej uzavretia a ani to, že by mal možnosť túto dohodu odmietnuť. Okrem toho, že to nebolo súčasťou dohody, žalovaný nepredložil súdu ani žiaden iný dôkaz, ktorým by splnenie týchto dvoch podmienok preukázal. Aj napriek tomu, že predmetná Dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzavretá pred 1.5.2014, kedy nadobudla účinnosť novela Zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorá do tohto zákona zaviedla citované ustanovenie § 5a, súd poukázal na to, že toto ustanovenie časovo pôsobí aj na právne vzťahy pred jeho účinnosťou a v tejto súvislosti poukázal na uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3MCdo/12/2014, v zmysle ktorého ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z.z., ako aj ustanovenie § 52 ods. 2 veta tretia OZ nadobudli síce účinnosť 1.5.2014, avšak právne

predpisy, ktorých súčasťou sú, nemajú prechodné ustanovenia, a to znamená, že od ich účinnosti sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom.

11. Zároveň súd zistil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy nie je ako právny úkon určitá. Podľa jej znenia má sice zabezpečovať pohľadávky zo zmluvy, ktorou je poskytovaný revolvingový úver vo výške 1.500,- eur, avšak tieto pohľadávky majú byť tvorené úverom vrátane prípadných všetkých revolvingov poskytnutých dlžníkovi, príslušenstvom úveru, prípadne uplatnenými zmluvnými pokutami, nákladmi, ktoré spoločnosti preukázateľne vznikli v súvislosti s vymáhaním uvedených pohľadávok voči dlžníkovi a ďalšími prípadnými pohľadávkami spoločnosti voči dlžníkovi, ktoré vyplynú/vzniknú na základe alebo v súvislosti so zmluvou a jej prípadných dodatkov. Podľa tohto znenia má byť dohodou o zrážkach zo mzdy zabezpečovaná pohľadávka, ktorú tvoria aj nároky, ktoré nie sú v čase uzatvárania tejto dohody jasné a určité. Spotrebiteľ tak v čase uzatvárania tejto dohody nemôže vedieť, čo presne bude predmetom prípadných zrážok z jeho mzdy a nemá možnosť sa proti takto uplatneným nárokom brániť. Takéto znenie svojím obsahom spôsobuje značnú nerovnováhu v zmluvnom postavení strán v neprospech spotrebiteľa a navyše spôsobuje absolútnu neplatnosť tohto právneho úkonu pre jeho neurčitosť v zmysle § 37 ods. 1 OZ. Na tom nič nemení ani tvrdenie žalovaného, že predmetom zrážok zo mzdy boli len splátky úveru. Znenie predmetnej dohody oprávňuje žalovaného na zrážky zo mzdy aj vo vzťahu k ďalším nárokom, ktoré dokonca ku dňu uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy nie sú určité. V tejto súvislosti súd poukázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn. 5Co/815/2014 zo dňa 27.1.2015, ďalej na rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 7C/119/2014-35, v ktorých rozhodnutiach sa konštatovalo, že: Predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje formulárovú zmluvu, ktorá nebola individuálne dojednaná. Svojím obsahom spôsobuje značnú nerovnováhu v zmluvnom postavení strán v neprospech spotrebiteľa, teda žalobkyne. Pri uzatváraní dohody dlžník spotrebiteľ musí vedieť pohľadávku akého druhu zabezpečuje dohoda o zrážkach zo mzdy a v akej výške. Suma 600,- eur v bode I. dohody o zrážkach zo mzdy bola uvedená len v súvislosti s označením budúceho poskytnutia úveru na základe žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru. Neurčité bolo aj zmluvné dojednanie v dohode o zrážkach zo mzdy týkajúce sa výšky splátok. Podľa dohody, ak nebude v ktoromkoľvek mesiaci zrážka zo mzdy vykonaná v dohodnutej výške, bez ohľadu na dôvod, má byť zrážka v nasledujúcich mesiacoch zvýšená nad dohodnutú sumu. Neurčitosť zmluvného dojednania o výške zrážok má za následok neplatnosť dohody. Uvedené ustanovenie predstavuje jednostranné nepríjemné zvýhodnenie zmluvnej strany veriteľa, ktorý má byť bezpodmienečne uspokojený aj nad dohodnutú výšku mesačnej zrážky. Nepripustné navyšovanie zrážok zo mzdy nad dohodnutú výšku predstavuje obchádzanie náležitosti dohody o výške mesačných zrážok zo mzdy. Vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že žalobkyňa ako spotrebiteľka mala možnosť odmietnuť zabezpečovací prostriedok poskytovaného úveru vzhľadom na jej výpoveď, ktorá nebola zo strany žalovaného spochybnená. Žalovaný nepreukázal ani skutočnosť, že žalobkyňu poučil o následkoch uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy. Žalobkyňa preukázala naliehavý právny záujem na požadovanom určení.

12. Pokiaľ ide o naliehavý právny záujem na určení neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy žalobcu, súd poukázal na to, že spotrebiteľ má naliehavý právny záujem na takomto určení, a to z dôvodu, že bez takéhoto určenia by boli vykonávané zrážky zo mzdy žalobcu bez právneho titulu. Žiadosť o vykonanie takýchto zrážok už žalovaný doručil zamestnávateľovi žalobcu.

13. Pokiaľ žalovaný vo vyjadrení uviedol, že žalobca má možnosť domáhať sa posúdenia platnosti, resp. neplatnosti prípadných nekalých ustanovení zmluvy, k čomu nie je potrebné určovať za neplatnú dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorá je len prostriedkom zabezpečenia a uspokojenia pohľadávky, t.j. slúži na uspokojenie týchto nárokov, ktoré nemôžu byť nárokmi z údajných nekalých ustanovení, súd poukázal na neurčitosť dohody o zrážkach zo mzdy. Dohoda oprávňuje vykonať zrážky zo mzdy aj vo vzťahu k príslušenstvu úveru, zmluvným pokutám, nešpecifikovaným nákladom vzniknutým v súvislosti s vymáhaním pohľadávky a prípadným ďalším vopred neurčitým nárokom, ktoré dokonca môžu vzniknúť v budúcnosti z prípadných dodatkov k zmluve. Pri tak neurčitom rozsahu nárokov, ktoré by v zmysle Dohody o zrážkach zo mzdy mohli byť predmetom zrážok zo mzdy, nie je absolútne možné vylúčiť, že by žalovaný mohol jednostranne vyžadovať od zamestnávateľa žalobcu vykonať aj zrážky zo mzdy ohľadom nárokov plynúcich z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a tým sa vyhnúť súdnej kontrole neprijateľnosti zmluvných podmienok.

14. Z uvedených dôvodov súd vyhovel žalobe a určil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy v zmluve č. XXXXXXXXXXXX z 26.4.2013, uzavretá medzi žalobcom a žalovaným, je neplatná .

15. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. s tým, že trovy právneho zastúpenia priznal podľa vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb.

16. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalovaný a navrhol tento zmeniť a žalobu zamietnuť, prípadne rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie. Žalovaný podal odvolanie z dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s § 221 ods. 1 písm. f) a písm. h), podľa § 205 ods. 2 d) a písm. f) O.s.p..

17. Žalovaný poukázal na to, že záver súdu, podľa ktorého je dohoda o zrážkach zo mzdy č. 8300059242 neplatná pre rozpor s ustanovením § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z.z. je založený na retroaktívnej aplikácii uvedeného ustanovenia. Ustanovenie § 5a ods. 1 písm. a) bolo do zákona č. 250/2007 Z.z. doplnené novelou č. 102/2014 Z.z., ktorý zákon je účinný od 1.5.2014. Jedným zo základných princípov právneho štátu je aj princíp právnej istoty, ktorý v sebe zahŕňa viaceré atribúty ako sú najmä príkaz určitosti zákona, resp. iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zákaz spätnej časovej pôsobnosti zákonov, ako aj príkaz ochrany dôvery občanov v právny poriadok. Aj z ustálenej rozhodovacej činnosti Ústavného súdu SR vyplýva, že zákaz spätnej účinnosti právnych noriem tvorí integrálnu súčasť princípu právnej istoty a možno ho preto považovať aj za definičný znak právneho štátu, ktorý tvorí významnú demokratickú záruku ochrany práv občanov (Pl.ÚS 16/95). Zákaz retroaktivity je založený na tom, že právna norma nepôsobí spätne, ale pôsobí do budúcnosti. V jeho zmysle nikoho nemožno postihnúť za také správanie, ktoré v čase, keď sa uskutočnilo nebolo sankcionovateľné, nie je možné dodatočne vyžadovať určité predpoklady a podmienky, ktoré sa v čase jeho vykonania nevyžadovali a podobne. Uvedený princíp je ohľadne platnosti právneho úkonu, jeho platnosti a súladu s právnym poriadkom chápaný v súdnej praxi tak, že platnosť, či neplatnosť právneho úkonu možno posudzovať len so zreteľom na okolnosti, ktoré existovali v čase jeho vzniku (rozhodnutie NS SR sp.zn. 1MObd V 16/2006). Napádaný rozsudok založený na ustanovení § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z.z. na uzavretú dohodu o zrážkach zo mzdy č. XXXXXXXXXXXX a na základe toho prijatý záver o jej rozpore s daným ustanovením je

a) porušením zákazu retroaktívnej aplikácie § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z.z., nakoľko uvedené ustanovenie nadobudlo platnosť a účinnosť 1.5.2014 a právny úkon bol vykonaný 26.4.2013,

b) porušením princípu právneho štátu, kedy podľa súdu a jeho postupu by v dôsledku akejkoľvek neskoršej úpravy boli neplatnými všetky úkony len z dôvodu, že neskoršia úprava inak definuje požiadavky na ne,

c) a tiež v rozpore s ustálenou rozhodovacou činnosťou aj vrcholnej súdnej inštitúcie (viď rozhodnutie NS SR sp.zn. 1MObd V 16/2006).

Vzhľadom na uvedené žalovaný namietal, že postupom a rozhodnutím súdu v tejto veci došlo k porušeniu zákazu retroaktívnej aplikácie zákona. Ďalej v súvislosti s aplikáciou ustanovenia § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z.z. žalovaný zdôraznil, že Národná rada SR pre toto ustanovenie neupravila otázku nepravej retroaktivity. Absenciu prechodného ustanovenia súd nezákonne vykladal ako argument pre určenie neplatnosti, hoci takýto následok by mohol určiť len zákon. Aj pri porovnaní s ustanovením § 5a ods. 1 písm. b) zákona č. 250/2007 Z.z. je zrejmé, že ak sa má nová právna úprava vzťahovať aj na právne úkony pred 1.5.2014, potom to zo zákona výslovne vyplýva a argumentum a contrario je potom možné na základe § 29b tvrdiť, že právne vzťahy vzniknuté do 1.5.2014 a neupravené v § 5a ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 4 sa novou právnou úpravou od 1.5.2014 nespravujú. Žalovaný namietal aj záver súdu ohľadne neurčitosti dohody o zrážkach zo mzdy, a tiež postup súdu, ktorý tomu predchádzal. Podľa súdu by dohoda o zrážkach zo mzdy mala predstavovať neurčitý právny úkon, lebo umožňuje v špecifikovanom prípade vykonanie zrážky zo mzdy aj nad rámec sumy, ktorá bola dohodnutá ako výška zrážky zo mzdy. Podľa žalovaného je z napadnutého rozsudku nepreskúmateľné, ako dotknuté ustanovenie dohody o zrážkach zo mzdy má spôsobovať neplatnosť celej dohody o zrážkach zo mzdy. Zo znenia daného ustanovenia totiž vyplýva, že sa použije len v určitom, pomerne špecifickom prípade, ak nie je v určitom mesiaci vykonaná zrážka zo mzdy v dohodnutej sume. Aj pri dôvodnom a náležite zdôvodnenom závere o jeho neurčitosti však s ohľadom na ustanovenie § 41 OZ by mohlo byť neplatné len konkrétne ustanovenie. Pre uplatňovanie a vykonávanie zrážok zo mzdy v dohodnutej výške, a teda vo zvyšnom rozsahu nemá dané ustanovenie žiaden význam. Žalovaný v tejto súvislosti tvrdil, že dohoda o zrážkach zo mzdy a jej existencia nie je podmienená ustanovením o tom, že môže dôjsť k zvýšeniu zrážky zo mzdy, ak v predošlom mesiaci nebola vykonaná zrážka zo mzdy v dohodnutom rozsahu. Ak by toto ustanovenie v dohode nebolo, potom by platilo pravidlo o tom, že zrážka zo mzdy bude vo výške uvedenej v dohode. Odôvodnenie súdu ohľadne neurčitosti daného

ustanovenia však nič nehovorí o tom, prečo je právny úkon neurčitý a ani nezodpovedá právnej úprave a ustálenej súdnej praxi o tom, čo je za neurčitý právny úkon možné vôbec považovať. Záver o neurčitosti právneho úkonu predpokladá, že ani jeho výkladom nie je možné dospieť k nepochybnému poznaniu, čo chcel účastník daného právneho vzťahu prejať. Vychádzajúc z ustanovenia § 37 ods. 1 OZ sankcia neplatnosti právneho úkonu sa viaže k náležitosti prejavu vôle; prejav je neurčitý, ak je jeho obsah neistý, t.j. ak sa konajúcemu subjektu nepodarilo obsah vôle stanoviť jednoznačným spôsobom a je nezrozumiteľný, ak konajúci subjekt nedosiahol jasné vyjadrenie tejto vôle. Záver o neurčitosti, alebo o nezrozumiteľnosti právneho úkonu predpokladá, že ani jeho výkladom nemožno dospieť k nepochybnému poznaniu čo chcel účastník prejať. Na to, aby súd mohol k napadnutému záveru dospieť, by bolo z hľadiska presvedčivosti jeho postupu a preskúmateľnosti rozhodnutia potrebné, aby sa najskôr zaoberal a v rozsudku aj náležite zdôvodnil, či vôbec a aké výkladové možnosti právneho úkonu v zmysle ustanovenia § 35 ods. 2 OZ prichádzajú do úvahy. Ustanovenie § 35 ods. 2 OZ predpokladá, že o obsahu právneho úkonu môže vzniknúť pochybnosť z hľadiska jeho určitosti alebo zrozumiteľnosti, a pre takýto prípad formuluje výkladové pravidlá, ktoré ukladajú súdu, aby tieto pochybnosti odstránil výkladom založeným na tom, že okrem jazykového vyjadrenia právneho úkonu vyjadreného slovne, podrobí skúmaniu i vôľu konajúcich osôb. Z napadnutého rozsudku nie je možné zistiť, či ustanovenie § 35 ods. 2 OZ bolo vôbec aplikované a či aj napriek jeho aplikácii je možný záver o neurčitosti dohody. V tomto smere je rozhodnutie súdu nepreskúmateľným, lebo záver o neurčitosti dohody o zrážkach zo mzdy nie je v zmysle ustálenej súdnej praxe možné urobiť bez toho, aby súd jasne, stručne a presvedčivo nevysvetlil prečo ani na základe postupu podľa § 35 OZ nie je tu iný záver ako ten, že právny úkon je neurčitým. Žalovaný ďalej uviedol, že z dohody o zrážkach zo mzdy nevyplýva, že by sa zabezpečovali akékoľvek budúce pohľadávky. Takýto záver súdu je nesprávny. Všetky pohľadávky sú kauzálné spojené/prepojené práve vymedzením právneho titulu ich vzniku na zmluvu o revolvingovom úvere. Preto aj napríklad pohľadávka titulom poskytnutia revolvingu nie je akoukoľvek pohľadávkou, ale presne je určená a viazaná na konkrétny právny dôvod jej existencie. Uvedené neznamena, že tieto nároky nie sú určité, ale znamená to, že vznik týchto nárokov je viazaný na obsah právneho vzťahu, ktorý je právne definovaný zmluvou a možnosť ich vzniku v budúcnosti. Záverom súdu odporuje napokon aj fakt, že dohodou o zrážkach zo mzdy je možné zabezpečiť aj budúcu pohľadávku. V takom prípade jej strany môžu pohľadávku identifikovať len čo dôvodu.

18. Odvolací súd prejednal odvolanie žalovaného v zmysle § 470 ods. 2 CSP podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku. Podľa tohto ustanovenia právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované. Civilný sporový poriadok nadobudol účinnosť 1.7.2016 a odvolanie žalovaného bolo podané 22.8.2015. S ohľadom na princíp legitímneho očakávania a princíp právnej istoty preto odvolací súd prejednal odvolanie žalovaného podľa právnej úpravy účinnej v čase jeho podania. Súčasťou princípu právnej istoty a ochrany dôvery občanov v právny poriadok je aj zákaz spätného pôsobenia právnych predpisov. Pokiaľ niekto konal a postupoval na základe dôvery v platný a účinný právny predpis, nemôže byť vo svojej dôvere k nemu sklamaný spätným pôsobením právneho predpisu alebo niektorého jeho ustanovenia. Neskorší právny predpis nemôže ukladať povinnosti a meniť právny status subjektu práva spätným pôsobením právneho predpisu, ktorý v čase jeho konania neexistoval a ktorého právnu úpravu nemohol poznať. Subjekt práva už nemôže ovplyvniť svoje právne postavenie nadobudnuté v minulosti.

19. S ohľadom na tieto dôvody odvolací súd prejednal odvolanie žalovaného podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 214 ods. 2 O.s.p., pričom dospel k záveru, že nie je dôvodné.

20. Súd prvého stupňa rozhodol vecne správne. Je treba súhlasiť síce s odvolacou námietkou, ktorá súvisí s aplikáciou ustanovenia § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, keďže toto ustanovenie možno aplikovať na dohody o zrážkach zo mzdy uzavreté až od 1.5.2014. Tiež možno súhlasiť aj s tým, že tak ako je naformulovaná dohoda o zrážkach zo mzdy zo dňa 23.4.2013, netrpí nedostatkom neurčitosti právneho úkonu, avšak z hľadiska ochrany práv spotrebiteľa je treba súhlasiť s tým záverom súdu prvého stupňa, že aj napriek tomu, že v tom čase neexistovala písomná právna úprava, v tejto dohode malo byť zakomponované ustanovenie, v zmysle ktorého mal byť žalobca poučený o následkoch uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy, ako aj o tom, že má možnosť túto dohodu odmietnuť. Odvolací súd tu v tejto súvislosti zdôrazňuje, že ak sa takáto dohoda uzatvára so spotrebiteľom, je treba mať na zreteli to, aby mal reálnu možnosť sa spolupodieľať na obsahu takejto dohody, pretože je v prípade tohto zabezpečovacieho prostriedku dôležité, aby spotrebiteľ bol oboznámený s obsahom takejto dohody, a to preto, lebo listina vo formulárovej podobe

má taký charakter, že je z nej zrejme, že spotrebiteľ len veľmi ťažko sa môže domôcť zmeny predom pripraveného zmluvného dojednaní. Je evidentné, že dohoda o zrážkach zo mzdy vo formulárovej podobe neumožňuje spotrebiteľovi jej modifikáciu, a preto je potrebné trvať na požiadavke, že spotrebiteľ bol poučený o následkoch uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy a že spotrebiteľ mal možnosť takúto dohodu odmietnuť. Ak tieto náležitosti absentujú v písomne uzavretej dohode o zrážkach zo mzdy, je potom treba takýto právny úkon považovať za neplatný pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 OZ). Naliehavý právny záujem na tejto určovacej žalobe vyplýva z práv spotrebiteľa v zmysle § 3 ods. 3 a § 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. So zreteľom na tieto dôvody odvolací súd mal za to, že už nie je nevyhnutné reagovať na všetky odvolacie námietky.

21. Z týchto dôvodov odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O.s.p. rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

22. V odvolacom konaní bol žalobca úspešný, a preto mu odvolací súd v zmysle § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

23. Rozhodnutie senátu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca, alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávny obsadený súd,
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 430 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky:

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená,
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné ak:

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desať násobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania, len príslušenstvo, pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a) a b).

Na určenie výšky určenie minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v ods. 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacoch od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom, alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou, alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a ochrane pred diskrimináciou, alebo odborovou organizáciou, a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 1, 2 CSP).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napadá môže dovolateľ rozšíriť, len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).